

Konstfack

University College of
Arts, Crafts and Design

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

UTKAST
2011-02-xx

EKO 2011/2

Budgetunderlag för perioden 2012 - 2014

(5 bilagor)

1. Sammanfattande bedömning

Konstfacks verksamhet står inför stora utmaningar de kommande åren. Ambitionen att göra lärosätet till ett komplett lärosäte med utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå kräver ett omtag.

Möjligheterna som infördes 2010 att söka examensrätt för konstnärlig doktors-examen har prövats, men vi kan konstatera att vår storlek gör det svårt att komma vidare inom våra områden konst, design, konsthantverk och bild-pedagogik utan att vårt forskningsanslag regleras.

Konkurrenssituationen både nationellt och internationellt ger vid handen att vi måste hitta en väg framåt för att kunna behålla vår nuvarande profil. Vårt varumärke som ett av de centrala lärosätena både nationellt och internationellt ställs på sin spets under rådande omständigheter.

Anledningen till att vi lyckats expandera den externfinansierade forskningsmiljön beror på att vi har en unik kompetens och infrastruktur som attraherar vissa typer av forskningsprojekt i samarbete med andra lärosäten.

För att behålla den nuvarande externfinansierade forskningsmiljön behöver vi resurser för att matcha externa forskningsfinansiärer med samfinansiering. Med nuvarande resurser riskerar vi att främst bli en sorts forskningsinkubator åt andra lärosäten. Vi attraherar kompetens som sedan försvinner till andra

lärosäten på grund av att vi inte kan erbjuda en långsiktigt hållbar lösning. Detta har en dränerande effekt på vår forskningsmiljö.

Vi anser därför att en omfördelning bör göras av forskningsmedel som de stora lärosätena inte gör av med, enligt Riksrevisionens beräkningar, till lärosäten där det råder en annan situation. Vi kan som ett litet lärosäte snabbare omvandla tilldelade resurser till handling jämfört med ett större lärosäte.

Den forskning som bedrivs på Konstfack är till stora delar samarbetsprojekt med andra större lärosäten inom andra ämnesområden. Vår kompetens, infrastruktur och den korsbefruktning som samarbetena mellan olika discipliner ger upphov till, ligger i linje med regeringens forskningsproposition att verka för nyttiggörande av forskningsresultat. Redan en mindre omfördelning av forskningsresurser till Konstfack skulle bidra till att realisera regeringens ambitioner att bättre nyttiggöra forskningen i Sverige.

I övrigt ser Konstfack med tillförsikt fram mot arbetet med den nya lärarutbildningen som kommer att gynna utvecklingen av Konstfacks verksamhet. Konstfack erhöll som väntat examensrätt för ämneslärare i ämnet bild för lärare i årskurs 7-9 och gymnasieskolan. Vi ämnar återkomma med en ansökan i ämnet slöjd.

I olika sammanhang har Konstfack pekats ut som ett av de lärosäten med resurser och kompetens att erbjuda de inriktningar inom lärarutbildning som inryms inom våra utbildningsområden. Vi kan i budgetunderlaget inte ta fasta på denna invit, men avser att återkomma med en särskild skrivelse om en utökning av takbeloppet mot bakgrund av den koncentration inom bildämnet som nu sker till färre lärosäten. Vi är övertygade om att detta är en rätt väg att gå, då en lärarutbildning i estetiska ämnen bör vara förlagd till en konstnärlig högskola.

Vad gäller den utbildning som leder till konstnärlig examen på grundnivå så ser vi mycket positivt på framtiden. Söktrycket är högt och omvärldens intresse för utbildningen är stor.

Det för tidigt att dra några slutsatser om avgiftsfinansieringens inverkan på masterprogrammet som har åtta olika inriktningar mot konst, design och konsthantverk. En minskad rekrytering av utländska studenter ser vi dock som mycket olycklig ur kvalitetssynpunkt. En hög grad av internationalisering i masterprogrammet är värdefull ur flera aspekter.

2. Utbildningens inriktning och omfattning

Utbildningens inriktning och omfattning vid Konstfack totalt

Inga genomgripande förändringar planeras för den konstnärliga utbildningen på grundnivå och avancerad nivå. De största förändringarna rörande utbildningens inriktning gäller istället lärarutbildningen, se nedan.

Utbildningens volym ligger på samma nivå som tidigare år. Antalet helårsstudenter uppgick till 634,¹ och totalt examinerades 144 studenter under 2010. Konstfack räknar med att nå takbeloppet även kommande år.

Inga större förändringar och omprioriteringar planeras av innevarande resurser avseende fördelningen mellan utbildningsområdena design, konst, undervisning och humaniora/samhällsvetenskap. En översyn har gjorts under året av nuvarande fördelning i samband med att kurser placerats vid de nya institutionerna efter omorganisationen, där nio institutioner blivit tre. Omorganisationen har dock inte påverkat lärarprogrammets kurser.

För att starta en utbildning av lärare i ämnet bild i årskurs 7-9 hösten 2012 krävs dock en utökning av takbeloppet, se nedan. Erhåller Konstfack examensrätt i slöjd krävs en omfördelning av platser från andra lärosäten till Konstfack även för detta ämne, se nedan.

Platstillgången vid Konstfacks inriktningar och program begränsas till stor del av den fysiska tillgången på studiearbetsplatser. Det är därför ofta lättare att flytta platser mellan grundnivå och avancerad nivå inom ett visst ämnesområde än att göra det mellan inriktningar och program på samma nivå.

På grund av införandet av studieavgifter har masterprogrammet inför läsåret 2011/12 tilldelats något färre platser än tidigare, vilket innebär en viss omfördelning av platser och tillhörande resurser från avancerad nivå till grundnivå. Detta kan även påverka fördelningen mellan utbildningsområdena.

Vi har därför inför antagningen till läsåret 2011/12 delat upp antagningsomgångarna till konstnärlig utbildning i två, där antagning till kandidatprogrammen påbörjas en och en halv månad efter antagning till masterprogrammet.

Konstfack känner ingen oro för volymen av konstnärlig utbildning som helhet, däremot för våra möjligheter att de närmaste åren kunna driva vidare konstnärlig utbildning på avancerad nivå i den omfattning och inom de ämnesområden som vi önskar.

¹ Varav 616,2 egna studenter, resten beställd utbildning.

Konstnärlig utbildning på grundnivå

Söktrycket till Konstfacks sju kandidatprogram som leder till konstnärlig examen i konst, design eller konsthantverk är fortsatt högt (1 150 kompletta ansökningar till 83 platser), vilket blir 13,8 sökande per plats. Högst söktryck hade kandidatprogrammet i Grafisk design & Illustration (352 sökande till 12 platser), vilket innebar 29 sökande per plats. Konstfack räknar med ett fortsatt högt söktryck till utbildningar som leder konstnärlig examen på grundnivå.

Behovet av platser är större inom exempelvis Inredningsarkitektur och Möbeldesign men svårt att tillgodose inom ramen för nuvarande resurser.

Konstnärlig utbildning på avancerad nivå

Söktrycket har stadigt ökat under de år masterprogrammet har funnits (startade ht 2007). Totalt antogs 92 studenter bland 467 sökande med kompletta ansökningshandlingar inför utbildningens start inför läsåret 2010/11.

Antalet presumtiva svenska, behöriga sökande till masterprogrammet är dock begränsat under ett fortsatt antal år framåt. De konstnärliga utbildningarna i Sverige var femåriga långt in på 2000-talet och gruppen presumtiva sökande med en treårig kandidatexamen är fortfarande liten.

Omkring hälften av de antagna är idag utländska studenter. Många av dem kommer från länder utanför EES-området. Blandningen av utländska och svenska studenter är mycket värdefull ur ett internationaliseringsperspektiv och bidrar till utbildningens kvalitet.

För att klara bedömningen av vilka av de utländska sökande som är avgiftsskyldiga har Konstfack fr.o.m. hösten 2010 anlitat Verket för högskoleservice (VHS). Sista dag för anmälan har flyttats från 1 mars till 17 januari. Vidare har vi övergått till från fysisk till digital arbetsprovshantering.

Den 17 januari 2011 hade 366 sökande gjort sin anmälan via NyA. Bland dessa var 319 förstahandssökande. Av dem är 210 sökande anmälningsavgiftsbefriade, 56 har betalat anmälningsavgift. Vi har därmed tappat 100 avgiftsbelagda sökande (27 %). Uppgifterna är inte jämförbara med föregående år

Osäkerhetsfaktorerna är många. VHS har nyligen meddelat att det bland dessa anmälningsavgiftsbefriade (som studerar på annat lärosäte i Sverige just nu) finns studieavgiftsskyldiga. Det var en nyhet för oss att man kan vara både och, förmodligen även för de sökande. Hur många det rör sig om vet vi inte i dagsläget, men denna grupp är troligen relativt stor.

Vi vet inte hur många av dem som både betalat anmälningsavgiften och erbjuds en plats, som i slutändan även är villiga att betala 265 tkr för sin studieplats. Vi erhåller endast 200 tkr för lärosätesstipendier, vilket inte täcker en hel årsstudieplats. Konstfack har därför vänt sig externt för att på sikt kunna bygga upp en egen stipendiefond.

Lärarytildning

Lärarytildning i bild har bedrivits på Konstfack sedan 1879. Vi har därmed en lång tradition och erfarenhet på området. Omkring 150 lärarytuder studerar vid institutionen för bildpedagogik varje läsår. De utbildas i första hand för undervisning inom grundskolans senare årskurser samt inom gymnasium och annan vuxenutbildning. Institutionen erbjuder även påbyggnadsutbildning i huvudämnet *Bildpedagogik*. På grundnivå och avancerad nivå ges fristående kurser som kan leda till kandidat- respektive magisterexamen.

Under 2010 hade Lärarytprogrammet 100 sökande till 32 platser via Verket för högskoleservice. Bland dem var 64 sökande behöriga samt hade en komplett ansökan inkl. arbetsprover. Söktrycket till lärarytprogrammet var dock högre för ett par år sedan.

Rekryteringsbehovet av utbildade lärare inom våra områden är stort fram till 2022 enligt betänkandet *En hållbar lärarytildning* (SOU 2008:109). Där poängteras också att lärare i estetiska ämnen har en bredare arbetsmarknad än grund- och gymnasieskolan.

Tio lärosäten ansökte om tillstånd att utfärda ämneslärarytexamen i ämnet bild. Konstfack och tre andra lärosäten beviljades tillstånd. Den förväntade och önskvärda koncentrationen av bildämnet till färre lärosäten tycks därmed vara på väg att infrias.

De program för *ämnesläraryt med inriktning mot gymnasiet* (lärare i Bild och Design samt lärare i Bild och Media) som planerats under året kan därmed starta hösten 2011. Dimensioneringen motsvarar den lärarytildning som idag bedrivs på Konstfack, förutom den förlängning med ett halvår som den nya ämneslärarytutbildningen innebär. Mot bakgrund av att färre lärosäten kommer att erbjuda lärarytildning i ämnet bild, utgår Konstfack från att det tillskjuts medel för att förlänga utbildningen från 4½ till 5 år.

Konstfacks ansökan om *ämneslärarytexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i ämnet Bild* beviljades också. En utökning av takbeloppet motsvarande ca 50 helårsstuder under budgetperioden krävs dock för att utbildningen ska kunna erbjudas vid Konstfack. Detta skulle innebära en ökning från ca 150 till 200 helårsstuder.

Däremot erhöU Konstfack inte examensrätt i ämnet slöjd (det andra ämnet i samma utbildning), då Högskoleverket bedömde att nuvarande lärarytressurser i slöjdämnet inte var tillräckliga. Inget annat lärosäte i storstockholmsområdet som tidigare utbildat lärare i slöjd (Uppsala universitet och Stockholms universitet) ansökte om denna examensrätt.

Stockholms universitet (SU) kan enligt avtal angående den gamla lärarytutbildningen, avräkna 13 helårsstuder i utbildningsområdet konst för Konstfacks räkning. Konstfack och SU är överens om att från och med

budgetåret 2012 bör dessa övergå till Konstfack, oavsett kommande avtal. Avräkningen innebär idag onödigt merarbete för båda lärosätena.

Stockholms universitet och Konstfack har för avsikt att teckna avtal kring bland annat lärarutbildning i bild, slöjd och det tredje ämnet i lärarutbildningen för årskurs 7-9. Samarbete med annat lärosäte kan nu komma att behövas kring både ämne två och tre. Att hitta en lämplig kombination utan ämnet slöjd är dock komplicerat.

Konstfack avser att inkomma med förnyad ansökan om examensrätt i slöjd. Intresset för slöjdämnet är stort vid våra institutioner då slöjden i skolan ses som en ingång till flera av våra ämnen. Kontakt har därför tagits med lärosäten som har erhållit denna examensrätt.

Utöver tidigare nämnda förändringar planerar Konstfack att ansöka om examensrätt för masterexamen i bildpedagogik.

3. Konstnärligt utvecklingsarbete och forskning

Fortsatt uppbyggnad av forskningsmiljön

Under kommande budgetperiod fortsätter Konstfack det långsiktiga arbetet med att bygga upp en stark forskningsmiljö, vilket formulerats i forsknings- och utbildningsstrategin för 2009 – 2012.

På uppdrag av rektor och nämnden för konstnärligt utvecklingsarbete (KUNämnden) sker arbetet med följande:

- den öppna seminarieriet ”Forskningsseminarier” (Research Seminars) där inbjudna konstnärliga forskare tillsammans med Konstfacks forskare-/doktorander/postdoktor presenterat pågående arbete;
- regelbundet återkommande aktiviteter för att stärka doktorandgruppens tillhörighet till Konstfack och därmed en plattform som kan utgöra en viktig del av forskningsmiljöns kritiska massa;
- utveckling av nära samarbeten med nationella och internationella nätverk för forskare inom design, konst och konsthantverk, som främjar utbyte av expertstöd och forskningsbevakning samt ger möjlighet till gemensamma forskningsansökningar;
- utgivning av den första tvåspråkiga publikationen (Konstfack University Press) för att stötta spridning av föreläsningar, skriftsamlingar och viktiga sammankomster via konferenser, vetenskapliga och konstnärliga publikationer samt utsändning av ljud och bild;
- forskningsresultat och stärka Konstfacks forskningsprofil i Norden och internationellt;
- att i samarbete med de andra konstnärliga högskolorna i Stockholm, främja handledarkompetens, stärka doktorandernas miljö och erbjuda forum för utbyte;

- förstärkning av infrastrukturen genom bibliotekets implementering av publikationsdatabasen DiVA för att löpande registrera Konstfacks publikationer enligt de nationella krav som ställs för att leverera information till Swepub och Uppsök.

Konstfack har en aktiv roll i arbetet med den nyetablerade konstnärliga nationella forskarskolan och är även fortsatt intresserad av ett utbyte med den nationella forskarskolan i design som har sin bas på Kungl Tekniska högskolan (KTH).

Konstfack finansierar fem doktorandanställningar under kommande budgetperiod. En doktorand är knuten till KTH. En annan doktorand har utrymme i tjänsten för forskarutbildning vid Bodö Högskola i Norge.

I anslutning till starten av den nationella konstnärliga forskarhögskolan gjordes en utlysning och anställning av en doktorand inom ämnet konsthantverk. Ytterligare två doktorander har deltagit i forskarskolans utbud av aktiviteter som finansierats av Konstfack. Möjligheterna att inom anslaget finansiera ytterligare doktorandanställningar är starkt begränsat.

Vi kan också konstatera att den interna processen kring ansökan om tillstånd att utfärda konstnärlig examen på forskarnivå, även fungerat som en pådrivande och utvecklande kraft inom forskarmiljön.

I Konstfacks ansökan om examensrätt för konstnärlig doktorsexamen angavs prioriterade forskarutbildningsämnen. För att Konstfack ska kunna bygga vidare på dessa inriktningar - vad som kan komma att bli särskilda profilområden - och i än flera hänseenden förstärka miljön för forskning och utveckling, är dock en resursförstärkning av betydelse.

Följande är fortsatt prioriterat:

- *Kompetensförstärkning* genom att Konstfacks personal bereds tillfälle till kunskapsutbyte, exempelvis genom konferensdeltagande och annat arbete av nätverkskaraktär. Arbetet med att identifiera en egen identitet för konstnärlig forskning, är till stor del beroende av detta utbyte mellan olika miljöer. Inte minst pågår en stark utveckling internationellt och Konstfacks ambition är att dra nytta av denna.
- *Infrastruktur*: Förutom fortsatt satsning på forskningsdatabaser, utvecklar Konstfack ytterligare sin medverkan i olika e-publiceringssystem (till exempel DiVA; Digitala vetenskapliga arkivet), samt i diskussionen kring hur dessa system specifikt kan gynna konstnärliga publiceringsformat.
- *Handledarresurser*: För att erhålla hög kvalitet i doktorandernas studiemiljö är handledarinsatserna avgörande. Disputerade lärare samt lärare med konstnärlig kompetens bör beredas möjlighet att delta i handledarutbildning. En utökning av antalet forskartjänster skulle också ge fler tillgängliga handledare. Då kan ett handledarkollegium byggas upp och utgöra ett

drivande organ i arbetet med att förstärka forskningen och garantera doktorandernas studiemiljö.

- *Post-doktoral nivå:* Genom att knyta till sig postdoktorer, disputerade inom fältet, påskyndas utvecklingen av en gemensam diskurs inom det konstnärliga forskningsområdet. För Konstfack är det angeläget att bereda plats för nydisputerade forskare, exempelvis genom inrättandet av forskarassistenttjänster.
- *Forskningsinformation:* För att den kunskapsutveckling som forskning och konstnärligt utvecklingsarbete leder till ska kunna spridas behövs också satsningar på information. Publiceringar i tryckta medier och elektroniskt, kommer vid sidan av andra dokumentationsformer att vara prioriterat för Konstfacks förlagsverksamhet (Konstfack University Press).

Konstnärliga utvecklingsprojekt

Det konstnärliga utvecklingsarbetet fyller en viktig funktion för att tillvarata och utveckla interna resurser. Den kompetensuppbyggnad som sker inom ramen för det konstnärliga utvecklingsarbetet, tillför ny kunskap samtidigt som det utgör en arena för samverkan med andra aktörer.

Konstfacks ambition att bredda och fördjupa den befintliga kunskapsmassan, har därför inneburit fortsatta satsningar på konstnärligt utvecklingsarbete. För att säkra kvaliteten på de ettåriga utvecklingsprojekten, har nämnden för konstnärligt utvecklingsarbete under 2010 implementerat nya riktlinjer gällande relevans och behörighet samt kriterier för nya ansökningar.

Dessa "KU-medel" är sökbara för examinerade masterstudenter. Deras konstnärliga utvecklingsprojekt stimulerar andra studenter intresse och projekten fungerar även som pilotprojekt för forskningsansökningar av mer omfattande karaktär. På så sätt uppnås en progression från avancerad nivå till fleråriga forskningsprojekt.

Kvalitetsarbetet har gett goda resultat och genererat förutsättningar för att det konstnärliga utvecklingsarbetet integreras i den totala forskningsmiljön, samt återför kunskap till grund- och avancerad nivå.

Externfinansierad forskning

2010 rymde Konstfacks forskarmiljö 16 externfinansierade forskningsprojekt, som på olika sätt bidrar till att fördjupa och vidga kunskapsfältet inom våra områden. Flera projekt avslutas 2010 eller det närmaste året. Flertalet är interdisciplinära till sin karaktär och bedrivs i samarbete med andra lärosäten. De externfinansierade forskningsprojekt som är förlagda till Konstfack tillför ny expertkunskap från respektive område samtidigt som de bidrar till fortsatt diskussion om den konstnärliga forskningens egenart.

I syfte att stärka kontakten mellan forskningen och utbildningen på grundnivå och avancerad nivå är alla forskningsprojekt från och med den 1 juli 2010 förlagda till de tre institutioner som omorganisationen 2010 resulterat i.

Införandet av den nya redovisningsmodellen som skett under 2010 har dock inneburit att andelen högskolegemensamma kostnader som belastar anslaget för konstnärligt utvecklingsarbete/forskning har ökat.

De nuvarande forskningsprojekten vid Konstfack, är alla beräknade med påslag för indirekta kostnader med 35 %. Under året har redan beviljade, pågående projekt, debiterats för gemensamma kostnader enligt den nya redovisningsmodellen. Mellanskillnaden mellan ny fördelning och beslutade indirekta kostnader med 35 % har sedan redovisats som medfinansiering. Detta återspeglas i resultatet för 2010 för konstnärligt utvecklingsarbete- och forskning.

Ett litet lärosäte som Konstfack har högre indirekta kostnader än ett större lärosäte som har en större lönemassa att fördela dem på. Påslaget är därför för Konstfack över 100 %. För nya ansökningar har Konstfack behövt ta ställning till eventuell medfinansiering redan vid ansökningstillfället. Möjligheterna till detta är små då anslaget för forskning och konstnärligt utvecklingsarbetet är litet. Detta har inledningsvis skapat en oro bland forskarna vid Konstfack och i några fall inneburit att man har valt att flytta ansökan till ett medverkande lärosäte eller exempelvis Arkitekturmuseet.

Ansökan om examensrätt för konstnärlig forskning

Konstfacks ansökan om examensrätt för konstnärlig forskning behandlades av Högskoleverket i mars 2010. Ansökan avslogs då forskningsmiljön inte ansågs tillräckligt samlad och strategin för att bygga upp ett doktorandkollegium otillräcklig (möjlighet till utökad anslag för fler doktorandanställningar ansågs små). Samtidigt konstaterades att Konstfack har ”god lärarkompetens och lärarkapacitet, utmärkta lokaler och en utbildning på avancerad nivå med god forskningsanknytning”.

För att kunna förverkliga våra ambitioner att även på forskarnivå räknas till de främsta skolorna vid en internationell jämförelse, ser vi det som oerhört angeläget att få finansiella möjligheter att även kunna erbjuda konstnärlig forskarutbildning.

4. Breddad rekrytering till konstnärlig utbildning

En bredd av studenter ger ökad kvalitet på utbildningar. Breddad rekrytering är med andra ord en kvalitetsaspekt på högre utbildning, lika viktig för högskolesektorn som för samhället i stort. Vägen till Konstfack och andra konstnärliga högskolor är lång, ofta kantad av att ha gått på ”nischade” grundskolor, estetiska linjer på gymnasiet och kanske flera års studier vid förberedande skolor, med deras antagningar och urvalskriterier. Att påverka delarna i denna utbildningsgång är övermäktigt för en enskild konstnärlig högskola att göra på egen hand. Om förändring ska ske i denna kedja krävs större strukturella förändringar som måste omfatta samtliga utbildningsnivåer och sträcka sig över flera samhällssektorer.

Den typen av övergripande insatser söker Kungl. Konsthögskolan i samverkan med övriga konstnärliga högskolor stöd för. Konstfack stödjer därför det äskande av medel som Kungl. Konsthögskolan gör för en gemensam projektledare för de konstnärliga högskolorna i Stockholm, om 1 miljon kronor per år under en 2-års period.

5. Intäkter och kostnader

I bilaga 1 redovisas en beräkning för hela Konstfack vad avser verksamhetens intäkter och kostnader.

Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Av bilaga 2 framgår den beräknade utvecklingen av intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Högskolan räknar med ett underskott på ca 5 - 6 mkr per år under de närmaste åren. Det förklaras av stora kostnader för investeringar i samband med flytten till nya lokaler 2004. 2014 är sista året då merparten av de stora investeringarna i förbättringsutgifter på annans fastighet och inredning är avskrivna.

En annan bidragande orsak till underskotten, är att minskade intäkter från Stockholms universitet, i det korta perspektivet inte innebär minskade kostnader. De studenter som vi utbildat är universitetet, samläser med våra ordinarie studenter. Lärarutbildningen är uppbyggd på och inriktningarna dimensionerade för ett antal studenter från universitetet.

Det beräknade underskottet täcks av det ackumulerade överskott som under ett antal år byggts upp för att klara stora investeringskostnader under en beräknad tioårsperiod.

Intäkter och kostnader för konstnärligt utvecklingsarbete och forskning

I bilaga 3 redovisas den beräknade utvecklingen av intäkter och kostnader för konstnärligt utvecklingsarbete och forskning. På intäktssidan ingår förväntade externa bidrag till forskning inom Konstfacks områden, som beräknas minska under 2011 och 2012 jämfört med 2010. Därefter beräknas bidragen öka något.

Införande av den nya redovisningsmodellen från 2010 har inneburit att anslaget för konstnärligt utvecklingsarbete och forskning belastas med en större andel av högskolegemensamma kostnader än tidigare. De nuvarande forskningsprojekten vid Konstfack, är alla beräknade med påslag för indirekta kostnader med 35 %. Under året har redan beviljade, pågående projekt, debiterats för gemensamma kostnader enligt den nya redovisningsmodellen och mellanskillnaden mellan ny fördelning och beslutade indirekta kostnader med 35 % har sedan redovisats som medfinansiering. Under 2010 har anslaget belastats med knappt 1,1 mkr för redovisad medfinansiering. Sådan medfinansiering kommer även att belasta anslaget under 2011 och 2012.

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringsbehovet i anläggningstillgångar redovisas i bilaga 4.
Investeringarna avser till största delen grundutbildningsverksamheten.

Flytten till nya lokaler 2004 innebar stora investeringar. Kostnaderna för investeringarna, som kommer att vara betydande fram till och med 2014, finansieras med delar av det ackumulerade överskottet.

De investeringar som beräknas under perioden 2012 – 2014, beräknas öka något under senare delen av perioden. Underhållsansvaret för lokalerna beräknas innebära ökade kostnader i form av investeringar i förbättringsutgifter på annans fastighet. I övrigt har ordinarie löpande investeringar i verksamheten beräknats, främst datorer och inredning.

Låneram

Konstfack har för 2011 en låneram på 40 mkr. Lån i Riksgäldskontoret per 2010-12-31 uppgår till 35,7 mkr. Låneramen kan nu sänkas i takt med amorteringarna för de stora investeringar som aktiverats under främst 2004 och 2005, se vidare tabell 4, bilaga 4.

Lokalförsörjning

Konstfack har för närvarande 2 hyreskontrakt för lokalerna vid Telefonplan. Det större hyreskontraktet löper ut 2029. 2009 tecknades ett hyreskontrakt med Vasakronan avseende ett gasolförråd, och löper t.o.m. 2019. I dagsläget är det svårt att veta om Konstfack kommer att komma in med en särskild framställan om att få teckna hyresavtal med lång löptid. Faktorer som kan påverka lokaldimensioneringen är eventuell utökning av platser för lärarutbildningen och hur högskolans forskningsverksamhet utvecklas.

Lokalförsörjning redovisas i bilaga 5.

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Konstfack räknar med att likviditeten under de närmaste åren kommer att vara god. Högskolan anser att en rimlig kredit på räntekontot uppgår till 10 % av anslagen under perioden.

Avgiftsbelagd verksamhet

Av de avgifter och ersättningar som Konstfack redovisar i budgetunderlaget avser merparten under 2010 och 2011 ersättning för beställd utbildning, främst för Stockholms universitet och Södertörns högskola. Dessutom ingår intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen, intäkter från uppdragsutbildning, upplåtande av bostadslägenheter samt övriga avgifter och ersättningar.

I regleringsbrevet för 2010 ändrades förutsättningarna för samarbetet kring lärarutbildningen med Stockholms universitet. Avtal med Stockholms universitet om samarbete med nuvarande lärarutbildning upphör under 2011. Det

kommer få till följd att högskolan tappar intäkter motsvarande ca 1,8 mkr. I diskussion med Stockholms universitet är lärosätena överens om att medel för de 13 helårsstudenter inom utbildningsområdet konst som universitetet max får avräkna, överförs till Konstfack. Det medför framför allt en förenklad administration kring ett fortsatt samarbete kring den nya lärarutbildningen.

Konstfack har i dagsläget svårt att beräkna intäkter från studieavgiftsskyldiga studenter. Högskolan har, i internbudgeten för 2011, av försiktighetsskäl, inte beräknat några studieavgifter. Den beräknade kostnaden för studier på masterprogrammet är 265 tkr/läsår, vilket innebär en kostnad för två års studier på drygt 0,5 mkr.

Intäkterna från uppdragsutbildning för perioden 2011-2014 beräknas minska jämfört med 2010. Under de senaste åren har Konstfack bedrivit en större uppdragsutbildning åt Skolverket, inom ramen för det s.k. Lärarlyftet.

Övriga intäkter av avgiftsbelagd verksamhet beräknas vara relativt konstant under perioden.

Beräknade budget för avgiftsbelagd verksamhet för beställd utbildning, uppdragsutbildning och upplåtande av bostadslägenhet framgår av tabellen nedan. Belopp i tkr.

Verksamhet	Utfall 2010	Beräknat 2011	Prognos 2012	Prognos 2013	Prognos 2014
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå					
Beställd utbildning	2 625	2 400	800	600	600
Uppdragsutbildning	1 086	800	600	600	600
Upplåtande av bostadslägenhet, utbytesprogram och gästforskare	775	800	800	800	800
Summa	4 486	4 000	2 200	2 000	2 000

Budgetunderlag för 2012 - 2014

Tabell 1

Total budget (tkr)	2010 Utfall	2011 Prognos	2012 Ber.	2013 Ber.	2014 Ber.
Verksamhetens intäkter					
Anslag	137 777	137 990	137 990	137 990	137 990
Avgifter och andra ersättningar 1)	6 703	5 900	4 100	3 900	3 900
Bidrag	8 445	8 200	7 000	7 800	8 300
Finansiella intäkter	224	579	652	579	465
Summa intäkter	153 149	152 669	149 742	150 269	150 655
Verksamhetens kostnader					
Personal	-81 256	-81 500	-79 900	-80 400	-80 700
Lokaler	-41 679	-41 900	-41 900	-41 900	-42 400
Drift/Övrigt	-22 281	-22 200	-21 700	-21 800	-21 900
Avskrivningar	-11 015	-11 691	-11 712	-11 605	-9 887
Finansiella kostnader	-232	-636	-717	-685	-613
Summa kostnader	-156 463	-157 927	-155 929	-156 390	-155 500
Periodens kapitalförändring	-3 314	-5 258	-6 187	-6 121	-4 845

1) Avtal om samarbete kring lärarutbildningen med Stockholms universitet upphör 2011, vilket förklarar minskningen av intäkter av avgifter och andra ersättningar. Se vidare förslag i textdelen om att överföra utbildningsplatser från SU till Konstfack

Budgetunderlag för 2012 - 2014

Tabell 2

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	2010 Utfall	2011 Prognos	2012 Ber.	2013 Ber.	2014 Ber.
Verksamhetens intäkter					
Anslag					
- takbelopp	129 126	129 319	129 319	129 319	129 319
- särskilda åtaganden	1 221	1 224	1 224	1 224	1 224
Avgifter och andra ersättningar 1)	6 540	5 900	4 100	3 900	3 900
Bidrag	2 540	3 600	3 800	3 800	3 800
Finansiella intäkter	213	548	617	548	440
Summa intäkter	139 640	140 591	139 060	138 791	138 683
Verksamhetens kostnader					
Personal	-70 777	-71 800	-71 600	-71 600	-71 600
Lokaler	-40 773	-41 200	-41 300	-41 300	-41 700
Drift/Övrigt	-19 841	-20 200	-20 000	-20 000	-20 000
Avskrivningar	-10 582	-11 291	-11 382	-11 265	-9 587
Finansiella kostnader	-222	-608	-692	-658	-592
Summa kostnader	-142 195	-145 099	-144 974	-144 823	-143 479
Periodens kapitalförändring	-2 555	-4 508	-5 914	-6 032	-4 796

1) Avtal om samarbete kring lärarutbildningen med Stockholms universitet upphör 2011, vilket främst förklarar minskningen av intäkter av avgifter och andra ersättningar. Se vidare förslag i textdelen om att överföra utbildningsplatser från SU till Konstfack.

Budgetunderlag för 2012 - 2014

Tabell 3

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	2010 Utfall	2011 Prognos	2012 Ber.	2013 Ber.	2014 Ber.
Verksamhetens intäkter					
Anslag	7 430	7 447	7 447	7 447	7 447
Avgifter och andra ersättningar	163	0	0	0	0
Bidrag 1)	5 905	4 600	3 200	4 000	4 500
Finansiella intäkter	11	31	35	31	25
Summa intäkter	13 509	12 078	10 682	11 478	11 972
Verksamhetens kostnader					
Personal	-10 479	-9 700	-8 300	-8 800	-9 100
Lokaler	-906	-700	-600	-600	-700
Drift/Övrigt	-2 440	-2 000	-1 700	-1 800	-1 900
Avskrivningar	-433	-400	-330	-340	-300
Finansiella kostnader	-10	-28	-25	-27	-21
Summa kostnader	-14 268	-12 828	-10 955	-11 567	-12 021
Periodens kapitalförändring	-759	-750	-273	-89	-49

1) Konstfack erhöll sju nya externfinansierade forskningsprojekt 2009, med större utfall under 2010 och 2011. Beräkningarna bygger på att nya projekt beviljas under åren 2012 – 2014.

Budgetunderlag för 2012 - 2014

Tabell 4

Investeringar i anläggningstillgångar (tkr)	2010 Utfall	2011 Prognos	2012 Ber.	2013 Ber.	2014 Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	38 535	35 692	29 069	22 907	17 652
Beräknad nyupplåning	8 200	5 068	5 550	6 350	6 550
- varav investering i immateriella anläggningstillgångar	175	100	200	200	200
- varav förbättringsutgifter på annans fastighet	404	300	1 000	1 500	1 500
Beräknad amortering	-11 043	-11 691	-11 712	-11 605	-9 887
UB lån i Riksgäldskontoret	35 692	29 069	22 907	17 652	14 315
Beräknad räntekostnad	194	636	717	685	613
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0,50	1,8	2,5	3,0	3,5
Föreslagen låneram	47 000	40 000	35 000	28 000	23 000
Investeringar som inte ska lånefinansieras	0	0	0	0	0
Totalt investeringsbehov	8 200	5 068	5 550	6 350	6 550

Budgetunderlag för 2012 - 2014

Tabell 5 Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mkr)	2010 Utfall	2011 Prognos	2012 Ber.	2013 Ber.	2014 Ber.
Area, kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplanen					
- föregående års utgång	21 558	21 558	21 558	21 558	21 558
- ökning under året	0	0	0	0	0
- minskning under året	0	0	0	0	0
- vid årets utgång (A)	21 558	21 558	21 558	21 558	21 558
Förbättringsutgift på annans fastighet	16,6	12,7	9,4	6,4	4,6
- nyinvesteringar	0,2	0,3	1,0	1,5	1,5
- avskrivningar	4,2	4,2	4,3	4,4	3,3
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B) 1)	37,4	37,7	37,7	37,7	38,2
Genomsnittlig hyra (kr/kvm LOA) 2)	1 736	1 749	1 749	1 749	1 772
Lokalkostnader (C) 3)	41,7	41,9	41,9	41,9	42,4
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) 4)	1 933	1 944	1 944	1 944	1 967
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader	26,6%	26,5%	26,9%	26,8%	27,3%

1) Från och med andra halvåret 2014 upphör en tioårig hyresrabatt

2) Beräknas som B/A

3) Förutom ordinarie hyreskostnader enligt ovan ingår även hyra för studentbostäder, mindre förhyrningar, kostnader för elektricitet, lokaltillbehör och övriga lokalkostnader.

4) Beräknas som C/A